

Lisääkö kiertotalous hyvinvointia?

Esittelyssä kiertotalouden sosiaaliset
indikaattorit

10.12.2020

Kati Pitkänen, SYKE

LIFE15 IPE/FI/004

circwaste

materiaalikiertoon.fi

**Siirtymä kiertotalouteen
vaatii merkittäviä
sosiaalisia ja
kulttuurisia muutoksia
ja sillä on vaikutuksia
ihmisten elämään**

Kriittiset tekijät usein sosiaalisia ja kulttuurisia

Kiertotalous edellyttää kuluttajakäyttäytymisen muutosta:

- Omistamisesta jakamiseen
- Selätetään uuden hankkimisen himo
- Ehkäistään hävikkiä
- Huolletaan, korjataan ja tuunataan
- Käytetään uudelleen
- Myydään, lahjoitetaan, lainataan
- Kierrätetään jätteet
- Suositaan kestäviä ja kierrätysmateriaalista valmistettuja tuotteita

Sosiaaliset vaikutukset?

- Paljon lupauksia kasvavasta hyvinvoinnista
- Miten oikeudenmukaisesti kiertotalouden höydyt ja haitat jakautuvat?
 - globaalit jätevirrat ja niiden käsittely ja prosessointi
 - uudet työmahdollisuudet
 - hyvinvointi ja terveys
 - Yllättävät ja ennakoimattomat seuraukset?
- Tutkittu vasta vähän

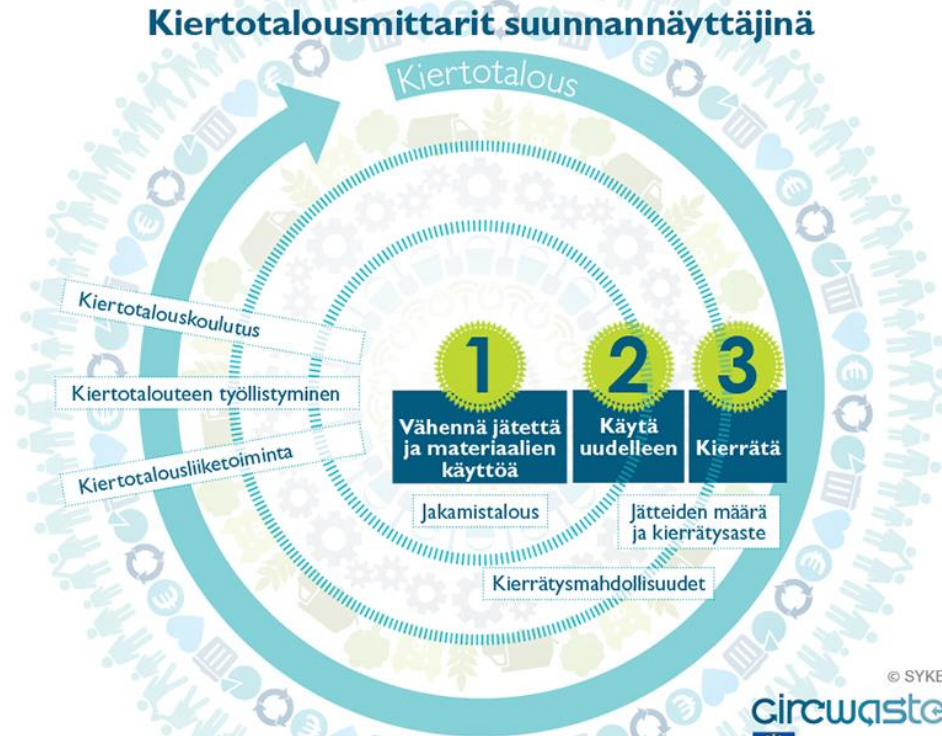
Miten mitata sosiaalisia vaikutuksia ja edellytyksiä?

Indikaattorien kehittämisen lähtökohdat:

- Mitattavuus ja toistettavuus
- Mahdollisuus alueellisiin tarkasteluihin, datan saatavuus
- Selkeä yhteys kiertotalouteen
- Erilaisten sosiaalisten vaikutusten ja edellytysten huomiominen

Kiertotalousmittarit suunnannäyttäjinä

© SYKE

circwaste

 LIFE15 IPE FI 004

Circwaste-hanke saa EU:ta rahoitusta, jota hankkeen materiaali on tuotettu. Materiaaleissa esitetty ei ole edustaa kullenkään alnoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista Euroopan komissio ei ole vastuussa.

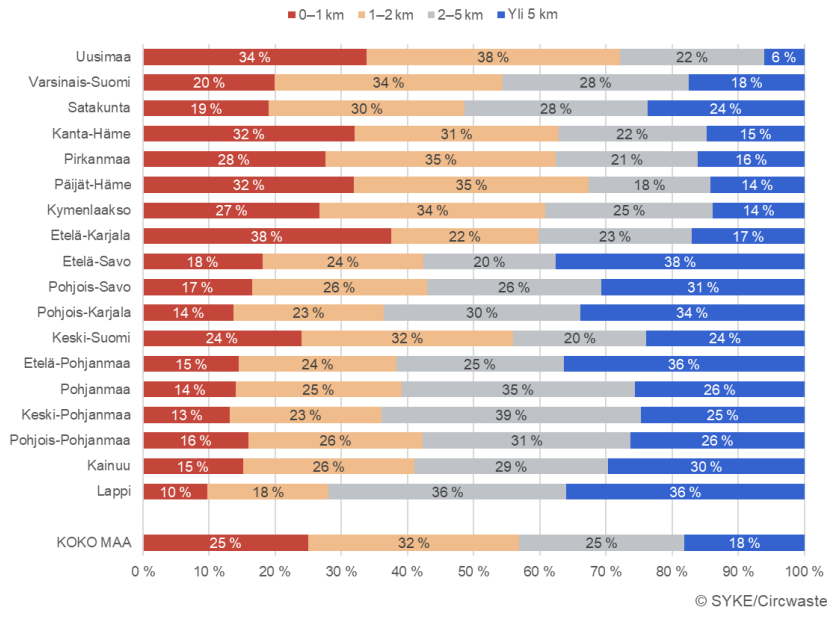
Saavutettavuusindikaattorit

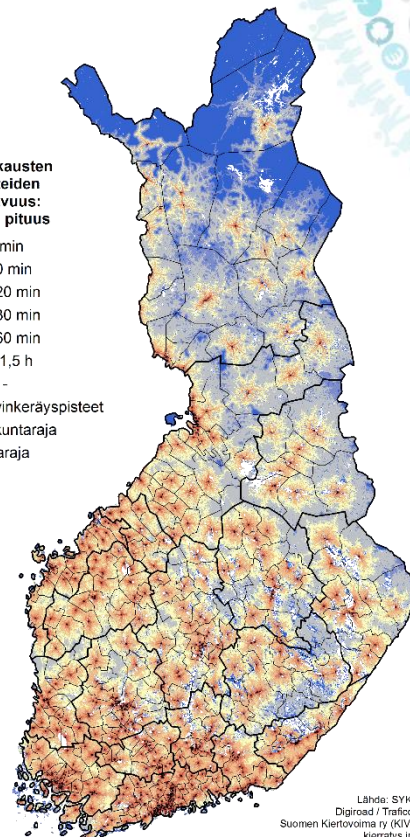
- Miten saavutettavissa kestävä kiertotalousarki on eri alueilla
- Miten saavutettavuus muuttuu?
- Sekä kierrätysmahdollisuuksien että raaka-aineiden saavutettavuus

Moni joutuu kuljettamaan muovipakkausjätteen autolla

Lähimmän muovijätteen keräyspisteen saavutettavuus kotoa tietä pitkin 2019

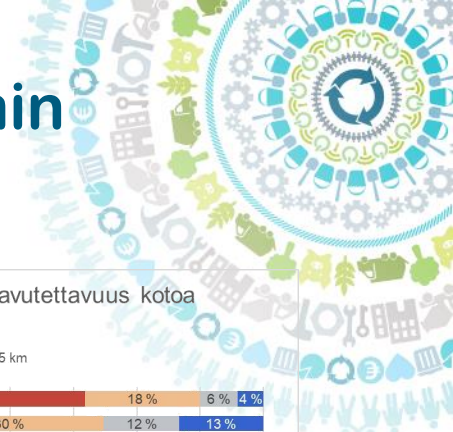

Muovipakkausten keräyspisteiden saavutettavuus: ajomatkan pituus

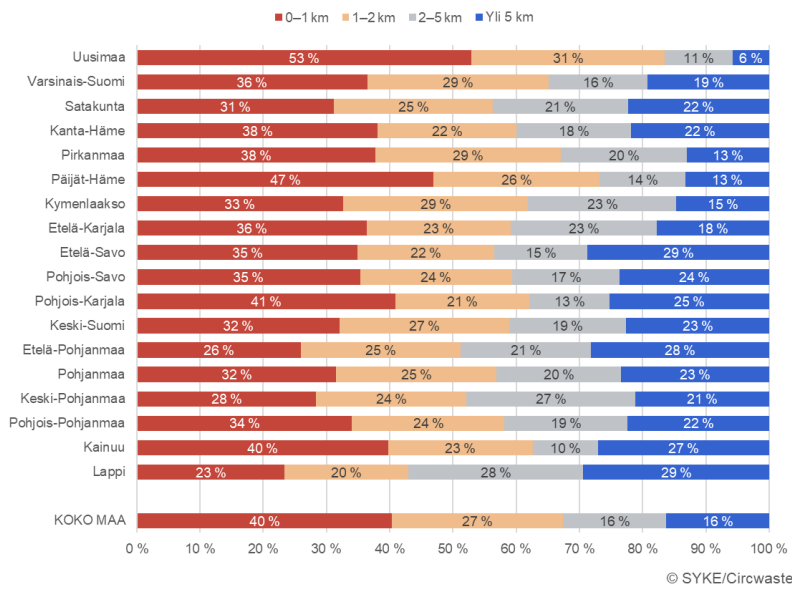

Lähde: SYKE, Dignosa / Traficom, Suomen Kiertovoima ry (KIVO), kierrats.info, Maanmittauslaitos.

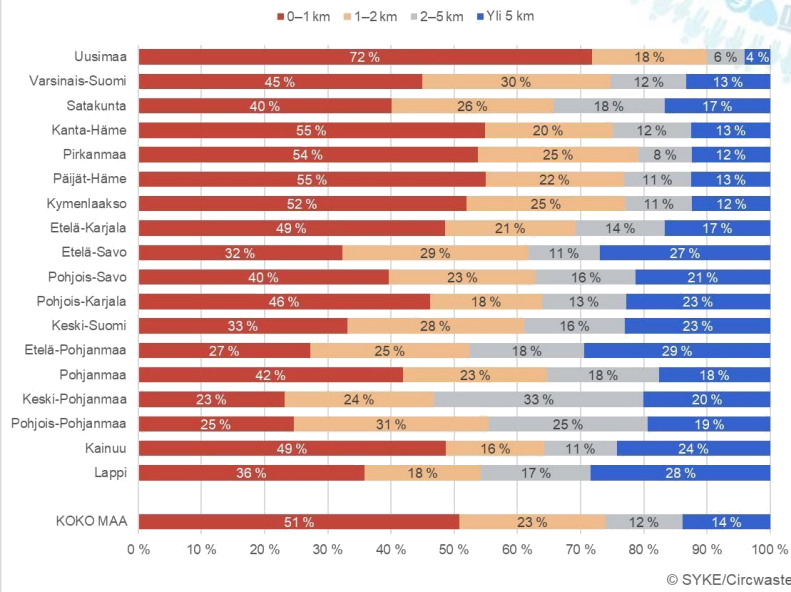
SER:n ja tekstiilien keräyspisteet paremmin saavutettavissa eri puolilla maata

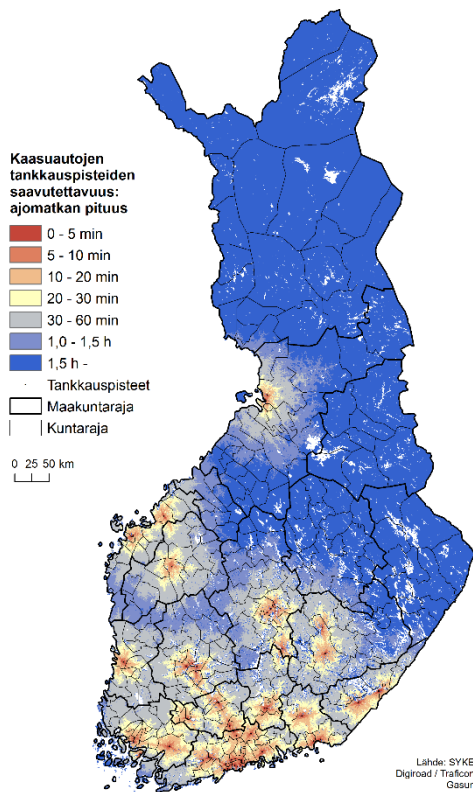
Lähimmän sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräyspisteen saavutettavuus kotoa tietä pitkin 2019

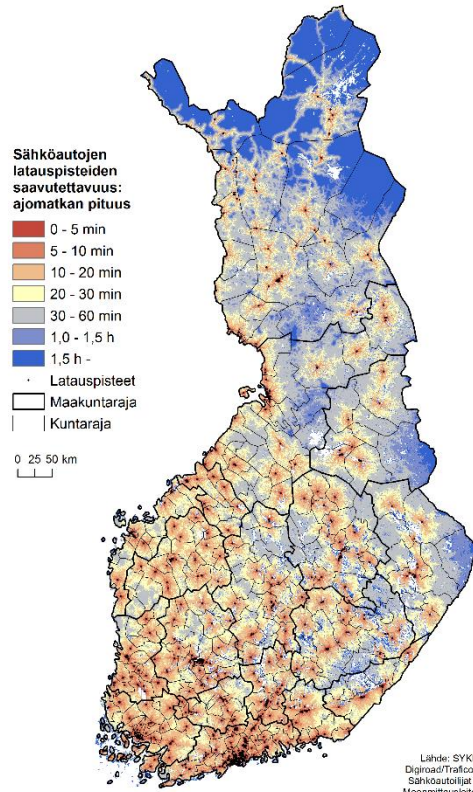
Lähimmän tekstiilien keräyspisteen saavutettavuus kotoa tietä pitkin 2019

Sähköautojen latauspisteet kaasuautojen tankkauspisteitä paremmin saavutettavissa

Lähde: SYKE,
Digiroad / Traficom,
Gasum,
Maanmittauslaitos.

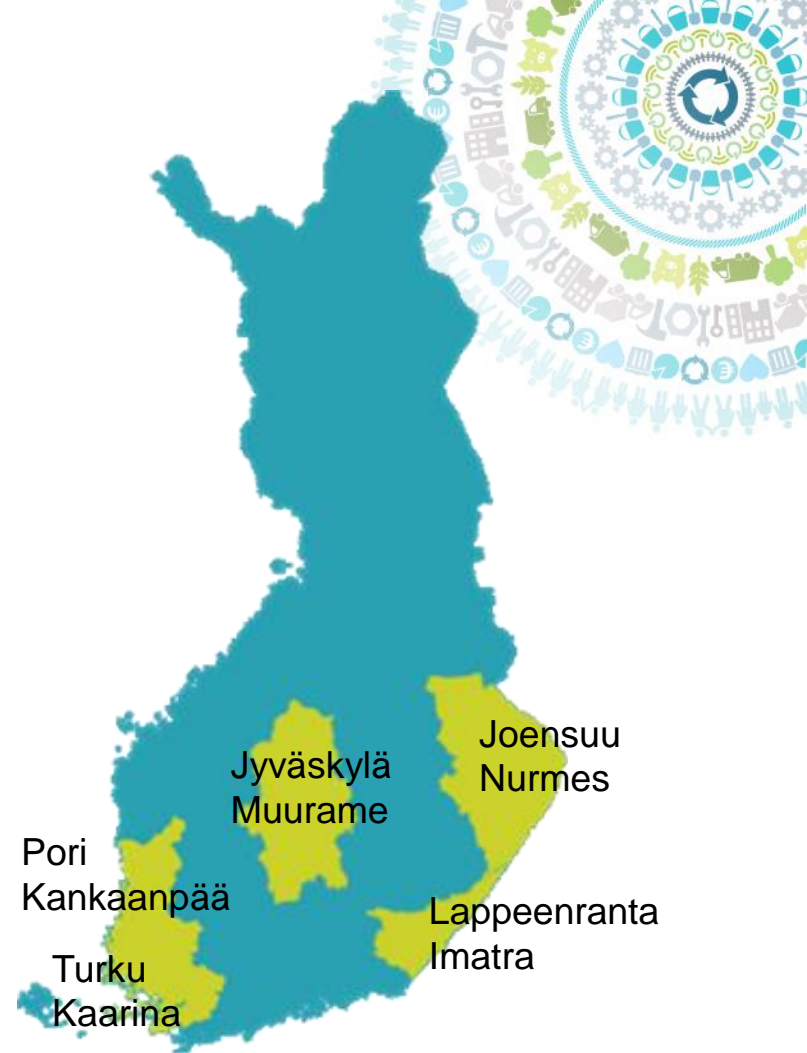

Lähde: SYKE,
Digiroad/Traficom,
Sähköautoilijat ry,
Maanmittauslaitos.

Jakamistalouden indikaattorit

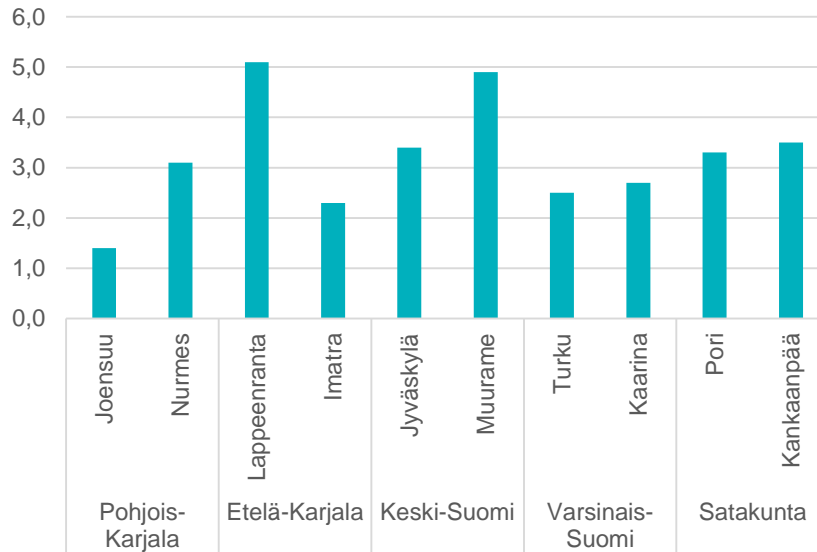
- Miten jakamistalous etenee?
- Miten saatavilla jakamistalouden mahdollisuudet ovat?
- Tarkastelussa erityisesti kuntien jaetut resurssit

Tilojen yhteiskäytössä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia

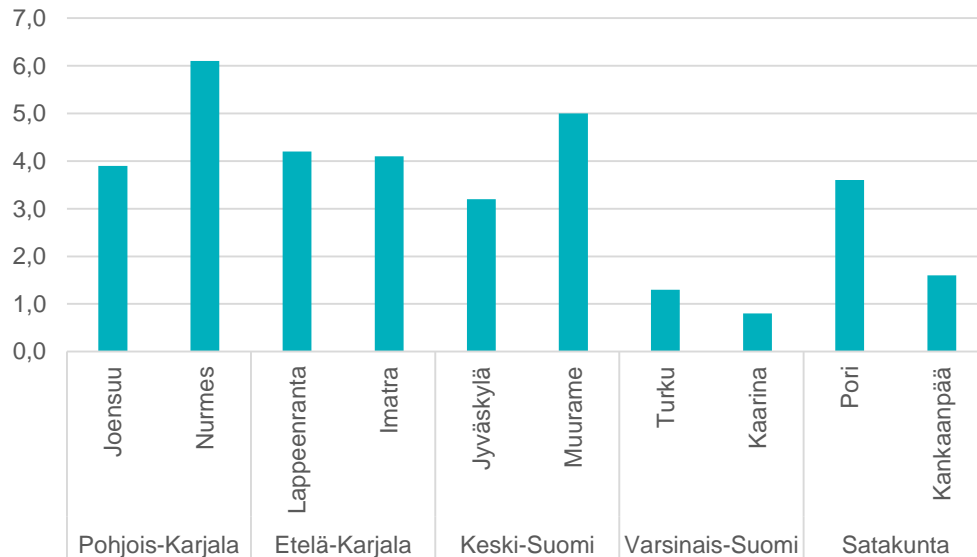
Varattavaissa olevien koulutilojen määrä
(10 000 asukasta kohden)

Kirjastot portti jakamistalouteen

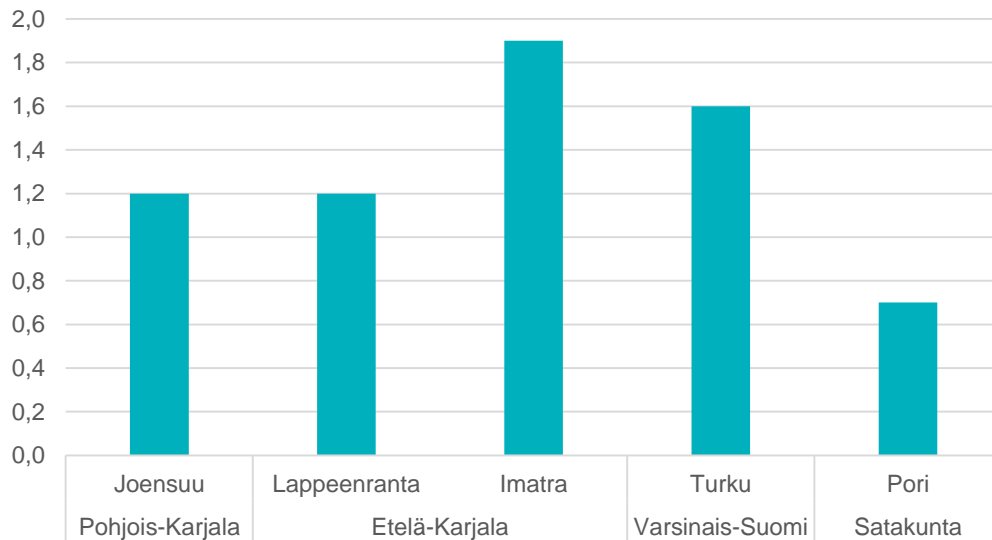

Kirjastojen lainattavien esineiden määrä
(1000 asukasta kohden)

Kaupunkipyöriä on jo monessa kunnassa

Kaupunkipyörien määrä (1000 asukasta kohden)

Työllisyyden laadun indikaattorit

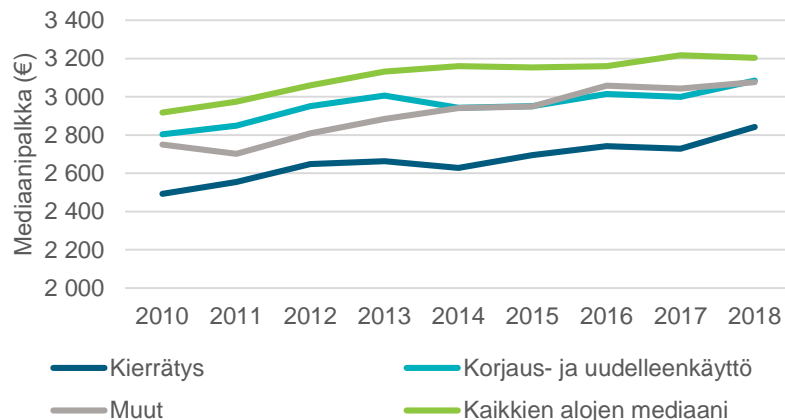
- Millaista taloudellista hyvinvointia kiertotalous tuottaa?
- Kenelle hyvinvointi kohdistuu?
- Millaisia työllisyysmahdollisuuksia kiertotalouteen liittyy?

Kiertotalousaloilla matalampi palkkataso ja ammattillinen koulutus

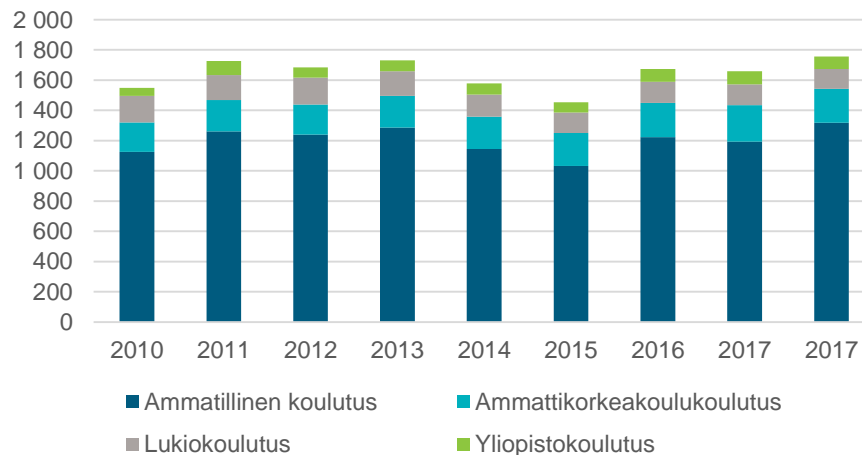
©Tilastokeskus

Mediaanipalkat kiertotalousaloilla ja kaikilla toimialoilla

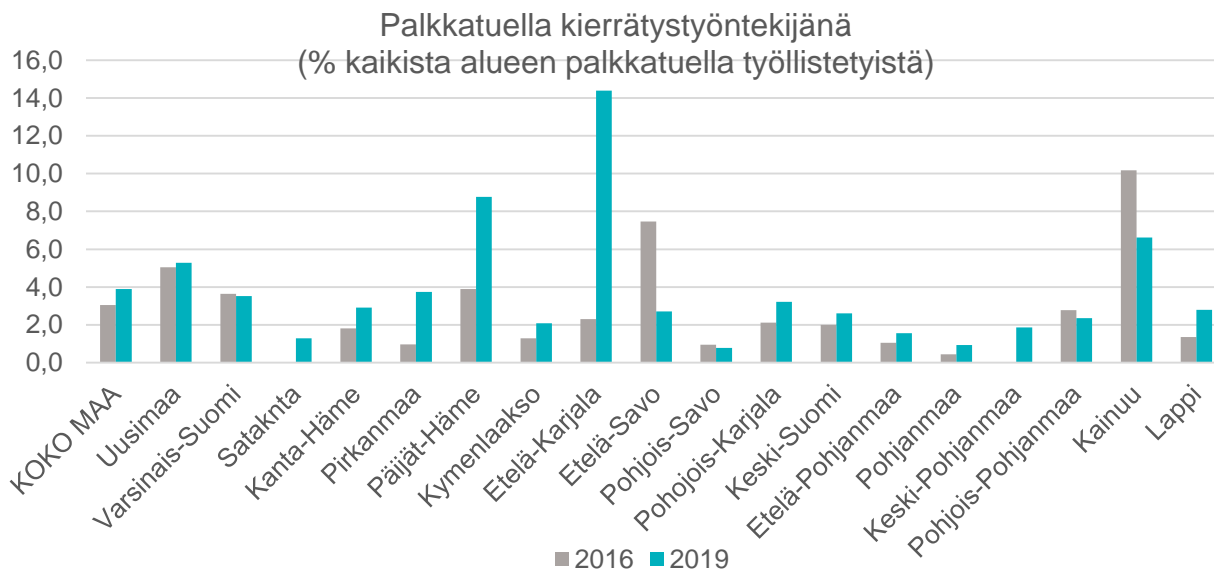

Kiertotalousaloille työllistyneet koulutusasteittain

Kierrätystyöntekijä on yksi suosituimmista tukityöllistämisen kohdeammateista

Tietojen lähde: TEM, työväilytilasto

Osaamiseen liittyvät indikaattorit

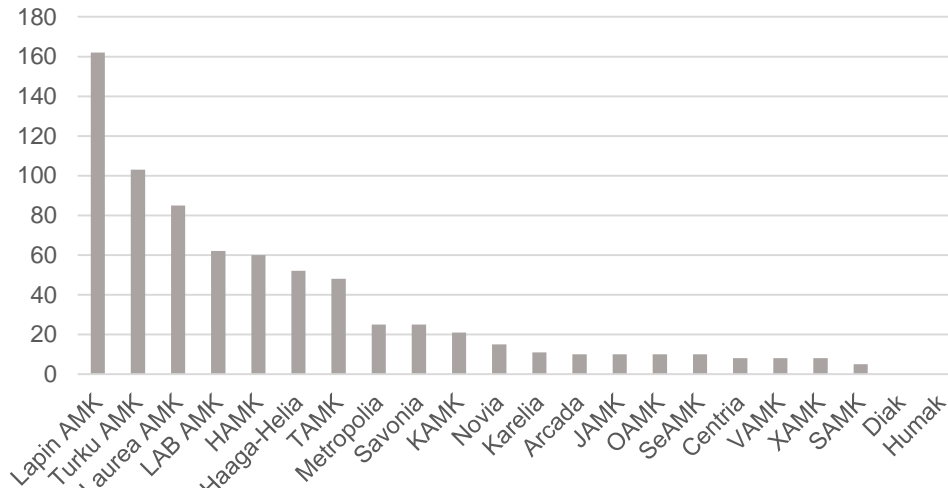

- Millaista kiertotalouden osaaminen on ja miten se kehittyy?
- Millaisia mahdollisuuksia ja koulutusta osaamisen kehittämiseen on tarjolla?

Lähes kaikissa Suomen ammattikorkeakouluissa kiertotalouskursseja

Kiertotalouteen liittyvien kurssien yhteenlaskettu
opintopistemäärä eri ammattikorkeakouluissa lukukaudella
2019-2020

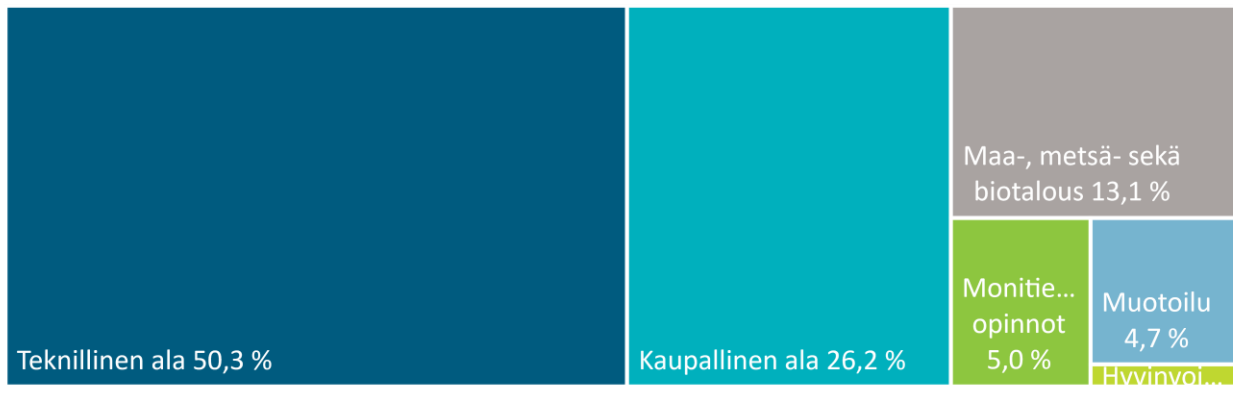

Eniten opintoja tarjolla teknillisillä ja kaupallisilla aloilla

Opintopisteiden jakautuminen eri opetusaloille

- Teknillinen ala
- Kaupallinen ala
- Maa-, metsä- sekä biotalous
- Monitieteiset opinnot
- Muotoilu
- Hyvinvointiala

Askelia kohden kiertotaloutta?

- Palvelut yhä useamman ulottuvilla
 - Kierrättäminen, jaetut resurssit, jakamistalous
- Koulutustarjonta kasvussa ympäri maata
- Monipuoliset työllisyysahdollisuudet
- Käyttäytymisen muutos?
 - Paljon tuttua, jonka pohjalle voidaan rakentaa
- Paljon tehtävää
 - Suunta kohden reilua kiertotaloutta!
 - Indikaattorien kehittäminen jatkuu...

Kiitos!

kati.pitkanen@syke.fi

[@kati_pitkanen](#)

www.materiaalitkiertoon.fi > seuranta